

Enskild motion

Motion till riksdagen 2016/17:932

av **Hillevi Larsson (S)**

Palestinska flyktingar från Gaza

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av regelverket gällande uppehållstillstånd kopplat till verkställighetshinder, medborgarskap och angränsande frågor för palestinska flyktingar och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Situationen för palestinska flyktingar är svår runtom i världen. Många lever i ett vakuum där de varken kan återvända till Palestina eller ges medborgerliga rättigheter i landet de bor i.

I Sverige handlar det om statslösa palestinier vars familjer först flytt från Palestina och sedan till andra länder eller via andra länder på väg till Sverige. Många kommer från Gaza. Flyktingar från Syrien anses ha skyddsbehov och kan få uppehållstillstånd om Sverige är det första landet i EU de sökt asyl i. Detsamma gäller numera för flyktingar från Irak. Så är det inte med övriga länder.

En grupp flyktingar från Gaza har fått utvisningsbeslut från Sverige. Många av dem har levt med detta i årtal. De får inte uppehållstillstånd i Sverige men utvisningsdomarna kan inte verkställas eftersom den egyptiska ambassaden inte ger dem transitvisum så att de kan resa genom Egypten för att komma till Gaza.

De får inte uppehållstillstånd eller medborgskap i Sverige vilket gör att de inte heller kan få medborgerliga rättigheter, såsom möjlighet att utbilda sig, ta körkort och skaffa identitetshandlingar. Många lever i fattigdom och hopplöshet, de får varken möjlighet att etablera sig i Sverige eller återvända dit de kommit ifrån.

Familjemedlemmar kan finnas kvar i Palestina, men eftersom uppehållstillstånd inte ges i Sverige och utvisningsbeslut till Gaza inte kan verkställas så går det inte ens att besöka Gaza.

Vid prövning av asyl ska eventuella hinder mot att verkställa utvisning beaktas. I förarbetena till utlänningslagen står det att utvisningsbeslut inte ska meddelas om det inte kan verkställas. Trots detta har vi nu en situation där palestinska flyktingar lever med utvisningsbeslut år efter år, för att länderna de ska utvisas till inte släpper in dem.

Förutom att det finns uppenbara verkställighetshinder så har situationen i Gaza blivit allt svårare. Gaza är fortfarande i ruiner efter bombningar, blockaden hindrar befolkningen från att försörja sig och bidrar till fattigdom och svält och politiska konflikter förvärrar förhållandena. Till detta kommer bristande mänskliga rättigheter och demokrati.

Både verkställighetshinder och den svåra situationen för palestinier i Gaza bör få större tyngd i bedömningen av om uppehållstillstånd ska beviljas.

En annan aspekt är vistelsetiden i Sverige. En del har vistats här i flera år utan att få uppehållstillstånd eller kunna utvisas. Barn föds i Sverige, växer upp och går i skolan här men de och deras familjer får inte medborgerliga rättigheter och utvisningsbeslutet kvarstår trots att det inte kan verkställas.

Efter fem års hemvist i Sverige kan en flykting som har beviljats permanent uppehållstillstånd normalt få svenskt medborgarskap. Undantag har gällt bland annat palestinier från Gaza och Västbanken, även när uppehållstillstånd beviljats. Orsaken är att Palestina inte har varit en erkänd stat av svenska myndigheter och palestinska myndigheter har därför inte ansetts behöriga att styrka de sökandes identitet. Palestinier har istället varit hänvisade till en dispensregel som ger medborgarskap efter åtta år. Med tanke på att uppehållstillstånd redan baseras på handlingar utfärdade av den palestinska myndigheten och med tanke på att Sverige nu erkänt Palestina bör svenskt medborgarskap utfärdas till palestinier med uppehållstillstånd som haft sin hemvist i Sverige i fem år, inte åtta år.

Det är rimligt att även statslösa palestinier som haft sin hemvist i Sverige i årtal får möjlighet att etablera sig och få medborgerliga rättigheter.

Palestinska flyktingar och deras ättlingar i Sverige bör dessutom få ett intyg som visar att de ursprungligen kommer från Palestina och inte är ”statslösa”. Detta för att de ska kunna resa till hemlandet.

Regeringen bör överväga en framtida översyn av regelverket gällande uppehållstillstånd, medborgarskap och angränsande frågor för palestinska flyktingar.

Hillevi Larsson (S)